

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2024/25:10

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 15 november

---

§ 1 Medgivande att delta på distans

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Härmed öppnas sammanträdet. Vi börjar med ett beslut om att medge deltagande på distans. Kan vi göra det? Svaret är ja.

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor – budget
Statssekreterare Johanna Lybeck Lilja
Information och samråd under pågående möte i Europeiska
unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 15 november
2024

Anf. 2 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Stort tack till nämnden och nämndens ledamöter för att ni tar er tid och har visat stor flexibilitet så att vi kan hålla det här extra samrådet! Det är jag väldigt tacksam för.

I nämnden förra veckan diskuterade vi ju i huvudsak två delar.

Den första delen handlar om de totala utgifterna på åtagandesidan, alltså det som leder till marginalerna. Utgifterna för nästa år tyngs som ni vet av högre inflation och högre räntor. Det är det som leder till att vi ser negativa marginaler för 2025.

Den andra delen är kaskadmekanismen som Europeiska rådet kom överens om i våras för hur räntekostnaderna för hur Next Generation EU ska finansieras. En kort repetition: Kaskaden innebär att räntekostnaderna ska tas i olika steg. Det första är budgeterade medel, det som ligger i budgeten. De räcker inte till. Då är vi inne i andra steget, och det är omprioriteringar och existerande specialinstrument.

Från regeringens håll prioriterar eller föredrar man riktiga omprioriteringar i budgeten hellre än att aktivera specialinstrument. Det är en viktig fråga för oss.

Steg tre är det nya specialinstrumentet och i värsta fall nya bidrag från medlemsstaterna. Hela steg tre får avgiftspåverkan på Sverige; det är därför det är så viktigt för oss nu.

Det mandat vi fick förra veckan är som vi tolkar det att verka för två saker. Det ena är större marginaler, det vill säga minskade utgifter totalt sett. Det andra är en högre grad av finansiering av räntekostnaderna genom omprioriteringar, det vill säga steg två.

I går kväll fick vi det första kompromissförslaget från kommissionen. Det är en besvikelse ur vårt perspektiv, kan jag säga.

För det första är det långt sämre marginaler än vi hade hoppats på. Det är ungefär 2 miljarder euro över taket. Vi ska jämföra det med rådets position från sommaren, som var 1 miljard över taket.

Det andra som vi fick i går kväll är att fördelningen av kaskadmekanismen är 50 procent i steg två och 50 procent i steg tre. Det jag berättade för er i förra veckan var att i rådets position hade vi 65 procent i steg två och 35 procent i steg tre. Parlamentet hade tvärtom.

En ny fråga som har dykt upp är att nästan allting som är i steg två enligt kommissionens kompromissförslag tas med existerande specialinstrument i stället för med riktiga omprioriteringar. Det här har skjutit upp på himlen det senaste dygnet, skulle jag säga.

Sedan vill jag självklart vara helt transparent mot nämnden. Det är en princip jag har. Det har dykt upp ytterligare ett element i förhandlingen, och det har att göra med att kommissionen har tagit fram ett förslag för hur man skulle kunna använda sammanhållningsmedel på betalningssidan till översvåmningsdrabbade områden i Öst- och Centraleuropa och nu senast Spanien. Trots att just det förslaget håller på att förhandlas i rådet och i

Europaparlamentet vill de drabbade länderna redan nu avsätta ett belopp på betalningssidan i årsbudgeten för ändamålet.

Vi tycker inte att det är en bra ordning att fastställa belopp innan förordningen är färdigförhandlad. Samtidigt är frågan om översvämningar symboliskt mycket viktig för de drabbade länderna.

I situationen som vi står med just nu har vi god samstämmighet i den likasinnade gruppen. De vill fokusera på precis samma frågor som vi vill fokusera på, nämligen att få en större finansiering från steg två av räntorna. Mer specifikt vill vi se mer av riktiga omprioriteringar, alltså nedskärningar på andra budgetposter, för att finansiera räntorna. Det fina med det är att det också bidrar till att hålla ned åtagandena på totalen, det vill säga att det bidrar till bättre marginaler. Det håller vi också ögonen på.

För att övergå till regeringens ståndpunkt är det lite svårt att säga exakt var siffrorna kommer att landa. Vi kommer att få något slags nytt kompromissförslag någon gång sen eftermiddag, tidig kväll. Men givet var marginalerna befinner sig – alltså de negativa marginalerna – är regeringens ståndpunkt att det kommer att bli oerhört svårt att rösta ja, för då är inte alla Sveriges ståndpunkter uppfyllda. Men om vi lyckas med vår förhandling och når betydelsefullt längre vad gäller finansieringen av omprioriteringar i räntekaskaden är regeringens ståndpunkt att lägga ned vår röst och därmed skicka en positiv signal om hur kaskaden blir implementerad. Det här är ju oerhört viktigt för inte bara den här långtidsbudgeteten utan också för nästa långtidsbudget och framåt i tiden. Vi skulle kunna skicka en positiv signal om vi lyckas nå längre än där vi är i kaskaden just nu.

Vi har alltså negativa marginaler. Det kommer vi att ha; frågan är bara hur mycket negativa de ska bli. Men om vi står kvar där vi befinner oss just nu med det kompromissförslag vi fick i går kväll när det gäller specifikt räntekaskaden är regeringens ståndpunkt att vi bör rösta nej till förslaget.

Där tänkte jag stanna. Tack för att ni tog er tid!

Anf. 3 MATILDA ERNKRANS (S):

Tack för informationen! Det låter inte riktigt som om det går Sveriges väg, kan man väl säga.

Vi har redan tidigare varit tydliga med och vidhåller att det är klart att regeringen har fullt stöd för att försöka se till att det blir mer av omfördelning och så mycket som någonsin går till steg två.

Jag vidhåller att det är viktigt att göra rätt strategisk bedömning av hur länge Sverige ska vara med och trycka på för att det blir så. Risken är ju att det här lever kvar framåt i tiden. Med det sagt förstår vi hur Sverige agerar här, och – såklart, absolut självklart – om det inte går finns det ju ingen anledning att göra något annat än att rösta nej som vi har gjort tidigare.

Fullt stöd alltså för att sköta förhandlingarna strategiskt klokt så att vi får så mycket som möjligt av omfördelning och som sagt flyttar över till steg två, som inte påverkar EU-avgiften.

Anf. 4 ORDFÖRANDEN:

Jag kan för egen del manifesterar mitt stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

2024/25:10
15 november

Kan vi då konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade
ståndpunkt? Jag finner att vi kan det.

Jättestort tack, statssekreteraren, för att du tar dig tid att ha dialog med
oss på det här viset! Det uppskattar vi. Ha det så trevligt det går i Bryssel!

Anf. 5 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Får jag bara säga en kommentar till Matilda Ernkrans? Jag vill bara
säga att det också är viktigt att peka på att vi i den likasinnade gruppen,
alltså de frugala plus Frankrike och Tyskland, håller ihop nu. Det är viktigt
att ha med sig. Sverige är inte ensamt. Det är ett stöd i förhandlingarna.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Vad bra. Det är skönt att höra.

Lycka till, och ha en trevlig helg – eller en spännande helg!

Innehållsförteckning

2024/25:10
15 november

§ 1 Medgivande att delta på distans	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor – budget.....	2
Anf. 2 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	2
Anf. 3 MATILDA ERNKRANS (S).....	3
Anf. 4 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 5 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	4
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	4